

ВОЛОВИК М.Л. магістрант

КОЗЮРА І.В., д-р. держ.упр., професор, ПУЕТ, м.Полтава

УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні технології мають суттєвий вплив на розвиток менеджменту в цілому та на сферу прийняття управлінських рішень. А для того щоб ефективно функціонувала будь-яка організація, а саме досягалися поставлені цілі, мають прийматися виважені, оптимальні, раціональні управлінські рішення, незалежно від того чим замається об'єкт управління.

В сучасній науковій літературі проблемам та особливостям прийняття управлінських рішень приділена належна увага. Так, Жовковська Т. Т. визначає прийняття рішення вольовим актом керівника щодо розв'язання проблеми, яка передбачає набір альтернатив. При цьому вибір варіанта дій є процесом, а шлях розв'язання проблеми – результатом [1, с. 147]. О. М. Олійниченко в визначенні даного поняття робить акцент на тому, що прийняття рішень менеджерами передбачає, перш за все, творчий підхід, адже кожна проблема не має стандартного, усталеного способу вирішення. Пошук всіх можливих альтернатив підкреслюють творчу складову управлінських рішень [2, с. 80].

На думку Н. Іванченко і В. Яцюрук «управлінське рішення – це вибір альтернативи, здійснений керівником у рамках його посадових повноважень і компетенції і спрямований на досягнення цілей організації» [3].

Управлінське рішення – це початковий і основний момент в організації діяльності кожного керівника, тому що є основним змістом процесу управління.

Управлінське рішення – це результат творчого цілеспрямованого аналізу проблемної ситуації, вибору шляхів, методів і засобів її вирішення відповідно до цілей системи менеджменту. Основою управління виступає

прийняте рішення. Своєчасно висунуте науково обґрунтоване управлінське рішення є гарним стимулом для виробництва, а рішення, котре було прийняте не своєчасно знижує продуктивність підприємства, яка в подальшому впливає на рівень конкурентоспроможності. Менеджер несе відповідальність за своє рішення та не може приймати необґрунтовані та непродумані рішення.

Управлінське рішення має відповідати чітким вимогам, а саме має бути науково обґрунтованим, тобто управлінське рішення має бути сформованим беручи до уваги об'єктивні закономірності, що показують як відбуваються ті чи інші процеси та явища, особливо в економічній сфері. Варто зазначити серед вимог також кількісну та якісну визначеність рішення, що прогнозує його результати, які, залежно від змісту, можуть виражатися як якісними показниками, так і кількісними. Правомірність рішення означає відповідність управлінського рішення внутрішнім положенням організації, а також чинним нормам. Оптимальність прийняття управлінського рішення передбачає досягнення такого рівня, який би забезпечив відповідність рішення економічному критерію ефективності: досягнення максимального кінцевого результату за найменших витрат ресурсів, у тому числі часу. Своєчасність прийняття рішення можемо охарактеризувати правильним вибором моменту для його прийняття. Це дуже важливо, тому що умови діяльності організації постійно змінюються, потрібно вдало визначати, коли слід застосовувати відповідні заходи.

В основу раціональної технології прийняття управлінського рішення покладено аналіз та вибір альтернатив. Основні етапи цієї технології включають в себе виявлення проблемної ситуації, збір та аналіз інформації, пошук альтернатив, аналіз та вибір альтернативи, прийняття рішення та заключним етапом є контроль результатів [4, с.590]

Найоптимальніший варіант процесу вироблення раціональних управлінських рішень охоплює такі етапи:

1. Виникнення ситуації, яка потребує прийняття рішення (поява необхідності формалізації методів менеджменту).

2. Збір та оброблення інформації щодо розроблених методів менеджменту.

3. Виявлення та оцінювання альтернатив, закладених у розроблених методах менеджменту.

4. Підготовка та оптимізація управлінського рішення, яке приймається (вибір альтернативи).

5. Прийняття управлінського рішення (узаконення альтернативи).

6. Реалізація управлінського рішення та оцінювання результатів.

Прийняття оптимального управлінського рішення можливе внаслідок всебічного аналізу процесів і проблем виробничо-господарської, збутової, фінансової та інших видів діяльності з орієнтацією на інтереси, стратегічні цілі організації. Не менш важливим є врахування чинників, пов'язаних з економією матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, отриманням оптимального прибутку тощо.

Отже, прийняття управлінських рішень вимагає від керівників високого рівня компетентності, значних затрат часу, енергії, досвіду, відповідальності. Прийняття управлінських рішень є важливою частиною управлінської діяльності, навколо якої обертається життя організації. Від того, наскільки обґрунтованими й ефективними будуть рішення, які приймаються керівником, залежить успіх роботи організації.

Список джерел: 1. Жовковська Т. Т. *Методологія прийняття управлінських рішень за рефлексивного підходу*. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. № 19. С. 146–150. 2. Олійниченко О. М. *Аспектний підхід до визначення поняття «управлінське рішення»*. Наукові праці НУХТ. 2007. № 21. С. 79–83. 3. Іванченко Н. О., Яцюрюк В. О. *Розробка управлінських рішень в діяльності підприємства*. Національний авіаційний університет. Інститут економіки та менеджменту. / Режим доступу : http://archive.nbu.gov.ua/e-journals/pspe/2012_1/Yacuruk_112.htm 4. Серединська В. М., Загородна О. М., Федорович Р. В. *Економічний аналіз: навч. посіб.* – Тернопіль: Видавництво Астон, 2012. – 624 с.